

Valsts ieņēmumu dienests

Pārskats par normatīvajiem aktiem nodokļu administrēšanā 2023. gada novembrī

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 01.12.2023.

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Grozījumi Kredītu reģistra likumā	Grozījumi veikti 19. pantā, nosakot, ka Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības saņemt Kredītu reģistrā iekļautās ziņas par klientu - fizisko personu (rezidentu) un viņa saistībām: klienta personas kodu, saistību veidu, klienta līgumā noteikto klienta saistību apjomu, sākuma datumu un beigu datumu, faktisko izbeigšanās datumu, atlikumu, periodu, reģistra dalībnieku vai ierobežotu reģistra dalībnieku, kas šīs ziņas iekļāvis reģistrā, kā arī informāciju par klientu skaitu attiecīgajās klienta saistībās šādiem nolūkiem: 1) fizisko personu (rezidentu) izdevumu un ienākumu atbilstības analīzei; 2) valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudei.	19.10.20 23.	16.11.2 023.
Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"	Sākot ar 2024. gada 1. janvāri, minimālās obligātās iemaksas neveic ne tikai par notiesāto, kas nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā, bet arī par apcietināto personu, kura nodarbināta, atrodoties izmeklēšanas cietumā (izolatorā), kā arī par personu (bērnu) līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti. Pagarināts termiņš, kādā pašnodarbinātajam ir pienākums veikt minimālās obligātās iemaksas par iepriekšējo kalendāra gadu, – līdz 23. oktobrim. No trim uz septiņiem mēnešiem (pēc kalendāra gada beigām) pagarināts termiņš, kurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) pārrēķina	26.10.20 23.	28.11.2 023.

Normatīvā akta nosaukums	minimālās obligātās iemaksas, Komentārs/skaidrojums ņemot vērā minimālo obligāto iemaksu objektu gadam. Darba devējs un pašnodarbinātais par iepriekšējā gada laikā	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
	pārmaksātajām minimālajām obligātajām iemaksām saņems informāciju Valsts ieņēmumu dienesta (VID) elektroniskās deklarēšanas sistēmā katru gadu pēc 21. jūlija. Noteikta veicamo minimālo obligāto iemaksu minimālā summa, līdz kādai VSAA par šīm iemaksām neziņo VID. Sākot ar 2024. gada 1. janvāri, ja darba devējam vai pašnodarbinātajam par ceturksni aprēķināto vai par taksācijas gadu pārrēķināto minimālo obligāto iemaksu kopējais apmērs nepārsniedz 5 eiro, VSAA par šīm iemaksām VID var neziņot. Turpmāk VSAA, veicot minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu pēc kalendāra gada beigām, pārrēķina minimālās obligātās iemaksas par trim taksācijas gadiem. Ja darba samaksu veic persona, kura darba devējam ir tieši nodevusi pilnīgu vai daļēju līgumsaistību izpildi par būvdarbu saistībā ar ēku būvniecību vai specializēto būvdarbu veikšanu, atbilstoši Darba likuma 75.² pantam pienākums samaksāt un uzskaitīt darbaspēka nodokļus ir tai pašai personai, kas izmaksā darba samaksu darbiniekiem. Izslēgts likuma 16.¹ pants, kurš noteica maksātāju atbildību. Turpmāk VID, veicot nodokļu revīziju (auditu), darba devēja atbildību par darbinieku ienākumu nepilnīgu uzrādīšanu un nodokļu ieturēšanu noteiks saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32. panta 5.¹ un 5.² daļu.		
Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"	Likumā veiktas izmaiņas attiecībā uz personām, kurām Fizisko personu reģistrā ir reģistrēta	22.11.2023.	01.07.2024.

Normatīvā akta nosaukums	partnerība: Komentārs/skaidrojums - par aizdevumiem, kas izsniegts, lai segtu ārstniecības vai izglītības izdevumus, kā arī tuvinieka	Pieņemš anas datums	Spēkā stāšanās s datums
	izsniegta aizdevuma nepielīdzināšanu ienākumam; - noteikti ar nodokli neapliekami ienākumu veidi, (piemēram, papildpensijas kapitāls, kas veidojies no personas, ar kuru ir partnerība, veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos, fiziskas personas dāvanas, ja tās dāvinājusi persona, ar kuru ir partnerība, u. c.); - nodokļa atbrīvojums piemērojams ienākumam no nekustamā īpašuma atsavināšanas, tostarp dāvinājumiem; - attiecībā uz attaisnoto izdevumu piemērošanu par kvalifikācijas paaugstināšanu, specialitātes iegūšanu, izglītības iegūšanu, tai skaitā interešu izglītības programmu apgūšanu bērniem, par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem apdrošināšanas sabiedrībām; - noteikti gadījumi, kad nodokļa atvieglojumi attiecināmi arī par personas uzturēšanu; - noteikti atsevišķi gadījumi par informācijas/dokumentu sniegšanu (uzrādīšanu) Valsts ieņēmumu dienestam (VID), piemēram, paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām par taksācijas gadā fiziskajai personai samazinātajām vai dzēstajām aizdevuma (kredīta) saistībām, kuras nodrošinātas ar nekustamā īpašuma hipotēku, dokumenti par tiesībām uz		

Normatīvā akta nosaukums	atvieglojumiem, attaisnotajiem Komēntārs/skaidrojums izdevumiem, kas iesniedzami kopā ar gada ienākumu deklarāciju, arī gadījumos, kad VID nosaka personiskajām vajadzībām saistīto izdevumu novērtējumu.	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"	Veiktas izmaiņas attiecībā uz personām, kurām Fizisko personu reģistrā ir reģistrēta partnerība. Likums papildināts ar 6. ¹ pantu - "Citu personu tiesības", nosakot, ka personām, par kurām ar sociāli apdrošināmo personu un obligāti sociāli apdrošināmo personu atbilstoši to nodarbinātībai, vecumam, veselības stāvoklim un sociālās apdrošināšanas veidiem Fizisko personu reģistrā ir iekļautas Fizisko personu reģistra likuma 11. panta pirmās daļas 36. punktā noteiktās ziņas (partneris), ir šā likuma 5. panta pirmajā un trešajā daļā, 6. panta ceturrtās daļas 6., 8. un 13. punktā un piektās daļas 5., 7. un 9. punktā noteiktās tiesības. Likuma 27. ¹ pants papildināts ar 11. daļu, nosakot, ka šā panta otrās un astotās daļas nosacījumi attiecas arī uz personas, kurai piešķirts sociālās apdrošināšanas pakalpojums, valsts sociālais pabalsts vai izdienas pensija, partneri.	09.11.2023.	01.07.2024.
Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā	Ar grozījumiem noteikti pienākumi maksājumu pakalpojumu sniedzējiem: veikt uzskaiti, glabāt un sniegt informāciju Valsts ieņēmumu dienestam (VID) par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem, lai novērstu izvairīšanos no pievienotās vērtības nodokļa (PVN) nomaksas pārrobežu darījumos. Attiecībā uz šo pienākumu, likums papildināts ar jaunu nodaļu: "XIX nodaļa – Maksājumu pakalpojumu	09.11.2023.	01.01.2024.

Normatīvā akta nosaukums	sniedzēju pienākumi un citi Komentārs/skaidrojums noteikumi informācijas par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem apmaiņas jomā". Pārrobežu datu	Pieņemš anas datums	Spēkā stāšanās s datums
	apmaiņai ir ieviesta Centralizētā elektronisko maksājumu informācijas sistēma, kuras ietvaros ES dalībvalstis veiks maksājumu datu apkopošanu un savstarpēju informācijas apmaiņu starp ES. Likumā veikti grozījumi attiecībā uz e-komerciju, papildinot likuma 13.¹ un 27. pantus ar nosacījumu, kā ir aprēķināma 10 000 eiro robežvērtība, ja nodokļa maksātājs veic gan preču tālpārdošanu ES teritorijā, gan sniedz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtos pakalpojumus personai, kura nav nodokļa maksātājs vai neregistrēts nodokļa maksātājs. Grozījumi veikta likuma 60. pantā, viennozīmīgi nosakot pienākumu reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā citas dalībvalsts nodokļa maksātājam, kas iekšzemē sniedz elektronisko sakaru, apraides, elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav PVN maksātājas, un veic tālpārdošanu, 30 dienu laikā no brīža, kad šo darījumu kopējā vērtība iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ES teritorijā ir sasniegusi vai pārsniegusi 10 000 eiro.		

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā	Likumā noteikti jauni termini - kryptoaktīvs; kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs un kryptoaktīvu pārvedums un papildināts ar jaunu 11. ² pantu, kas nosaka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem izvirzāmās papildu prasības attiecībā uz kryptoaktīvu pārvedumiem. Ar grozījumiem noteikts, ka juridisko veidojumu patieso labuma guvēju reģistru ved Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs. Likumā veikti arī citi grozījumi.	23.11.2023.	01.01.2024.
Ministru kabineta 2023. gada 14. novembra noteikumi Nr. 646 "Grozījumi Ministru kabineta 2007. gada 31. jūlija noteikumos Nr. 525 "Kārtība, kādā atsevišķiem naftas produktiem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa"	Grozījumi veikti, ņemot vērā Eiropas Komisijas 2022.gada 17.janvāra Īstenošanas lēmumu 2022/197/ES, ar ko nosaka kopīgu fiskālo marķieri vieglajai dīzeļdegvielai un petrolejai, kas paredz, ka visās ES dalībvalstīs pēc pārejas perioda beigām (sākot ar 2024.gada 18.janvāri) ir jāuzsāk izmantot jauns fiskālais marķieris, kas satur butoksilbenzolu. Noteikumi nosaka jaunu fiskālo marķieri, kas jāpievieno naftas produktiem, kuriem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa. Papildus tiek samazināts pievienojamo krāsvielu daudzums, saglabājot tikai vienu sarkano krāsvielu, kuru pievieno marķētai degvielai vizuālajai detektēšanai.	14.11.2023.	22.11.2023.

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Ministru kabineta 2023. gada 14. novembra noteikumi Nr. 647 "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumos Nr. 785 "Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokli, ar nodokli saistīto nokavējuma naudu un soda naudu ieskaita budžetā""	Jaunā redakcijā izteikts 11. punkts, nosakot, ka sadales kontā ieskaitīto nodokļa ieņēmumu kopējā apmēra teritoriālo sadalījumu 2024. gadam nosaka, pamatojoties uz pašvaldību īpatsvara koeficientiem, kas aprēķināti atbilstoši nodokļa faktiskajai izpildei 2022. gadā. Jaunā redakcijā izteikts noteikumu pielikums.	14.11.2023.	01.01.2024.
Ministru kabineta 2023. gada 14. novembra noteikumi Nr. 657 "Grozījums Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu""	Sākot ar 2024. gada 1. janvāri, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 700 eiro.	14.11.2023.	01.01.2024.

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Ministru kabineta 2023. gada 28. novembra noteikumi Nr. 678 "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība""	Jaunā redakcijā izteikts noteikumu 1. punkts, papildinot ar vairākiem jauniem apakšpunktiem. Noteikumi papildināti ar normatīvo regulējumu kārtībai kādā sniedz informāciju Valsts ieņēmumu dienestam par atvērtu ieguldījumu kontu, nosakot, ja atvērtais ieguldījumu konts taksācijas gada laikā tiek slēgts (vai zaudē ieguldījumu konta statusu), ieguldījumu pakalpojumu sniedzējs VID iesniedz par to informāciju. Noteikumos svītrotas normas, kas saistītas ar Satversmes tiesas 2022.gada 7.janvāra spriedumu lietā Nr.2021-06-01. Piemērojot likuma 11. panta devīto daļu, saimnieciskās darbības zaudējumi tiek segti hronoloģiskā secībā no nākamo triju gadu saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma. Iepriekšējo gadu zaudējumi tiek iekļauti hronoloģiskā secībā, sākot ar senāko taksācijas gadu. Svītrots noteikumu 4. ¹ un 4. ² pielikums.	28.11.2023.	30.11.2023.

Normatīvā akta nosaukums	Komentārs/skaidrojums	Pieņemšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Ministru kabineta 2023. gada 28. novembra noteikumi Nr. 679 "Kārtība, kādā par akcīzes precēm samaksāto akcīzes nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā"	Noteikumi nosaka: - iesniedzamos dokumentus, akcīzes nodokļa (turpmāk - nodoklis) atmaksāšanas termiņus, prasības nodokļa samaksas apliecinājumam un citus nosacījumus, kā arī kārtību, kādā likuma "Par akcīzes nodokli" 26. panta piecpadsmitajā un sešpadsmitajā daļā un 26.1. panta piektajā daļā minētajos gadījumos nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā; - kārtību (tai skaitā prasības nodokļa maksātājam un iesniedzamos dokumentus), kādā saskaņā ar likuma 27. panta 12.¹ daļas nosacījumiem nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā un veic to akcīzes preču iznīcināšanu vai pārstrādi, kuras ir marķētas ar akcīzes nodokļa markām. Noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienests Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā izskata iesniegumu un dokumentus un pieņem lēmumu par nodokļa pārskaitīšanu nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai veic nodokļa atmaksu.	28.11.2023.	30.11.2023.

Saistītas tēmas

[Jaunumi](#) [Pārskats](#)

<https://www.vid.gov.lv/lv/jaunums/parskats-par-normativajiem-aktiem-nodoklu-administresana-2023-gada-novembri>

